

EL 6 D' OCTUBRE

SETMANARI

DE L' UNIO FEDERAL NACIONALISTA REPUBLICANA

SUSCRIPCIÓ : Un trimestre, 1'50 pessetes.

Anuncis y remitits a preus convencionals.

La Bisbal 6 d' Octubre de 1911.

Any II.

Núm. 93

Redacció y Administració : Ateneu Pi y Margall

16 D'OCTUBRE DE 1869!

(XLII ANIVERSARI)

Data gloriosa, digna de nostra recordansa. En ella 'ls nostres passats regaren ab la seva sang preuada 'l bell Ideal de República, Autonomía y Federació, el qual ha quedat ben arrelat en aquesta terra empordanesa, tinguent guanyat el cor de l'immensa majoria dels que han nascut y viuen en la mateixa, convensuts de que la salut de la Patria solsament pot esperar-se dels principis de llibertat y germanor ab els que's concreta l'Ideal esmentat.

En els temps d'avui en que veiem massa sovint escarnida la llibertat y's fa més pesant el jou del centralisme, cal que, al recordar la data gloriosa, no sols admirem el coratge d'aquells valents patricis que, vinguts de tots els indrets del Baix Empordá, s'aplegaren en la nostra ciutat a les ordres del honorable y gran caballer

D. PERE CAIMÓ

pera combatre contra les tropes centralistes, sinó que al ensems prenguem bon exemple del desinterés d'aquells, de la seva fe y'l seu amor al Ideal, del seu odi a tota tirania, de la seva honradesa y del seu sacrifici, tot ben humà y tot ben necessari pera assolir el triomf que tant desitjem : quant més farem en pro del mateix, tant més y millor honorarem la memoria dels homes del 6 d' Octubre de 1869. Mentrestant dediquem un respectuós y profund recort de gratitut y veneració a tots ells y molt especialment als qui foren les víctimes de la jornada, els que hi perderen la vida, els martres, quins noms, devinguts ilustres en la nostra terra, son els següents :

EN PERE MAYMÍ, de Llagostera,**EN JOSEP OLIVA,** de St. Feliu de Guixols,**EN TOMÁS PLAJA,** d'aquesta ciutat.

¡ Qu' E. P. D. !... Y nosaltres procurem que'l seu sacrifici no quedi esteril.

LA REDACCIÓ.

PROGRAMA

dels actes que, en commemoració de la gloriosa jornada del 6 d' Octubre de 1869, celebrarà avui el partit d'U. F. N. R. d'aquesta ciutat :: ::

A les 10 del matí :

Repartiment de socors als pobres de la població en l'«Ateneu Pi y Margall», a carrec de la germanat « La Federalista ».

A les 10 y mitja :

Sortida de la manifestació cívica que, com cada any, acudeix al cementiri a rendir el tribut d'admiració y gratitut als martres d'aquella heroica gesta, quines despulles descansen en el panteó que, com a recort pera les generacions venideres, els hi dedicaren els seus entusiastes contemporanis.

A les 12 :

Sardanes davant l'« Ateneu Pi y Margall ».

A les 2 de la tarda :

Concert en els salons del mateix «Ateneu».

A les 5 :

Sardanes en el mateix lloc del dematí.

Tots aquests actes serán amenisats per la cobla Nova Armonía d'aquesta ciutat.

NOTA : Com a complement de la festa, es celebrarà ball de vetlla en la sala d'en Jaume Avel·lí (Met de la Carretera).

LA MES GRAN DE VOSTRES FESTES

Ho es la qu'avui celebra plè d'entusiasme, l'heròic poble de La Bisbal, festa cívica que recorda una data per tots conceptes gloriosa, en que dit poble demostrà la virtualitat de les seves idees, la força del seu recte pensament, el seu desitj de renovació, la sembra dels seus progressius ideals en el triomf dels quals cifraven la redempció dels seus conciutadans.

Y aquestes festes convé remembarles ensenyant al nou plantar de la joventut el camí que deu seguir pera ocupar el lloc que li correspon en les avençades del gran exèrcit del progrés.

Ve es veritat que aquest any no podreu celebrar-la ab l'explendidesa de qu'era vostre desitj, motivat per unes disposicions que, per lo *democràtiques*, deveu acatar; pero celebrea tal com pugueu encara que modestament, puig a voltes donen més positius resultats les modestes que les aparatoses.

Fèu obra positiva, que fareu adeptes a les bones causes; y per fer adeptes conscients y convencuts precisa la sembra metòdica dels ideals de redempció, com son els nostres, pera que'ls frueixin els pobles àvits de deslliuransa, de cultura y de progrés.

Encar que no pretenc darvos lliçons de cap mena, permeteume que vos encareixi que no deixeu de recordar sentidament a n'aquells grans patricis que en aquesta data vessaren la seva preuada sang en defensa d'una idea que per lo que té de bona, avui compta ab innumerables defensors en totes les nacionalitats de la rassa ibèrica.

Essent ella idea progressiva, no pot tenir contraris declarats, encar que'n té si de circunstancials, pero no hi ha dubte que la força de la seva bondat es cuidarà de vèncels en tota línia.

Que n'es de bonic! oh bisbalencs! el recordar y celebrar a la vegada una festa de poble...

No dupto que a gran orgull deveu tenir el celebrar-ne una de propria, original... Es aquesta la clara mostra de vostra vitalitat.

Conserveu-la, enaltiu-la, propagueu-la y ab veu potent digueu als demés pobles: imiteu-la la gran festa del Baix Empordà.

JOAN TORRENT.

Arenys de Mar.

¿QUAN ESPEREN?

A tots aquells que pregonen, fins a enronquir, la crisi del republicanisme espanyol, els hi direm que seria un impenitent il·lus y acusaria un desconeixement absolut de la realitat vident, si en deduïa d'aquella crisi, més aparent que real, l'ausència, en el conglomerat de les forces polítiques de la península, dels ideals sintetitzats en el tríode simbòlic de Llibertat, Igualtat y Fraternitat.

Y es que les causes determinants d'aquesta crisi, que no es tal y si enervament del esperit republicà, afecta senzillament a l'organització; es — per dirho així — d'ordre secundari y no atany per res a la essència, al credo polític, puig que aquest es tan viu, y el poble el sent ab tanta intensitat que n'hi ha prou, en mitg de la desorganització que per desgracia s'observa, ab el més lleu motiu, la més insignificant provocació pera que's mostri ab tota sa importància y esplendidesa.

De dordre es que'ls elements més indicats per ferho, que aquells que sa puresa política constitueix una vera autoritat, ab una paraula, que les personalitats més prestigioses, no rompin valentment d'una vegada ab la ficció d'avui, y recullint els anhels de la massa, condueixi a aquesta per el camí a quin terme reculliran el fruit de sa noble y sabia conducta.

Diferentes son les causes que han determinat la desorganització de les forces republicanes, algunes d'elles de certa importància d'ordre moral; y es precis, si no's vol que'l platonisme substitueixi a l'activitat, que els caps-devanfers parlin el llenguatge de la sinceritat, y caigui qui caigui; ja que tot es preferible al perllongament d'aquell estat inorgànic.

Sembla que s'es, per dissort, acabada la nissaga d'aquells *super-homs* que tan alt posaren el bon nom del republicanisme espanyol — y jho contrasentit de les coses! — en substitució d'aquelles testes venerades, d'aquells exemplars y sabis varons, que ho sacrificaren tot en ares de la justícia, de la llibertat y del progrés: comoditats, popularitat, salut y vida... s'alsen la egolatria ridícula y el mercantilisme vil, a quines *virtuts* es deuen el que del no res, s'escali una posició social de riquesa y benestar.

¡Es crim horrible la explotació del sentiment obert, senzill y desinteressat de les masses, pera convertirlo en pedestal ont se fonamenti una posició econòmica llibertada de tot estalvi!

Per fortuna el nostre partit — que's com si diguessim tot Catalunya — es l'únic que s'ha salvat del naufragi, mantinguent-se ab un estat d'organització perfecta.

¿Perquè, doncs, avui que's proclama arreu el triomf de les idees autonòmiques y federatives, no imiten nostra conducta els republicans del reste d'Espanya?

Tantes quantes voltes hem pensat sobre 'l mateix, sempre ens ha inquietat una suposició, tal vegada infundada, filla sens dubte de la nostra fantasia... ¿Serà perque encare perdura en la pensa dels republicans de fora Catalunya l'absurda y mil voltes falsa creença, que'ls nostres enemics escamparen un dia, tildantnos de disfressats separatistes?

Si aixís no es ¿quan y en quin moment s'espera emprendre la tasca d'organitzar, per els fins que li està reservat, el poderós exèrcit republicà del reste d'Espanya?

N.

EXPERIENCIES

No en vá l'Historia es la mare de l'experiencia. Passi lo que passi, succeïxi lo que succeïxi, sempre en l'Historia trobareu fets passats que se semblaran amb els actuals, com una gota d'aigua a una altre gota. Doncs, fixantvos ab les conseqüències dels primers podreu fàcilment traslluir les dels segons, puig qu'es un axioma que unes mateixes causes produeixin els mateixos efectes.

Eixes consideracions me suigereixen els greus successos socials ultimament ocorreguts a Espanya recentment, al examinar detingudament la conducta del nostre govern, davant les circumstancies excepcionals que se li han presentat.

La figura més radical de la monarquia, l'home que no fa molts mesos inspirà un raig de confiança als liberals espanyols pensant que'ls homes de talent y de vergonya política quan prometen per quatre, ab dos que donguin (¡què, ab dos! ¡ab un!) ja deixen contents als seus governats, el polític a la inglesa que a cumplir ab la meitat tan sols de lo promès en l'oposició haguera deixat molt enrera als Lloyd Georges y Asquith, ens ha resultat, al trovarse front a front d'una nuvolada social, més o menys tempestuosa, una parodia ridícula d'en Maura.

Sí; una parodia ridícula. Perque, si en lloc d'en Canalejas s'hagués trovat al poder el tirà malloquí, feu-me el favor de contestar: ¿haguera fet ni una línia més de lo que aquell ha fet? Què havia de fer, si davant de lo succeït no's pot anar ja més enllà.

Veiam què ha passat.

Se promou una gran vaga a les conques mineres de Bilbao, la qual s'extén per tota aquella provincia. Hi ha incidents, com en totes les vagues, algú disturbí, algú conat de coacció; ¿què fa el govern? Lo de sempre; hi envia civils, y més civils, y no tenintne encara prou, vinguen regiments, y més regiments cap a Bilbao, y com la cosa 's posa més seria, suspensió de garanties, y, per últim, estat de guerra.

Valencia y Saragossa, per solidaritzar-se ab els obrers de Viscaia, responen també ab el paro general, y vinga desseguit el remei radical, l'estat de guerra, y ab el seu acompanyament de morts y ferits.

Sembla que ab això ja n'hi hauria prou y de sobres pera sofocar tota mena d'intent de pertorbació d'orde públic, ¿veritat? Doncs, no, faltava l'apoteossi final, l'espectacle sensacional que acabés dignament lo ab tant rumbo comensat. Era necessari que vingués lo últim, l'epíleg: la suspensió de garanties constitucionals en tota Espanya y l'apassament de l'obertura de Corts.

No crec que pugui venir ningú a duptar de que exactissimament haguera fet en Maura, cas de trovarse al poder en aquest últim temps, ja que per no faltarihi res, no han faltat tampoc els corresponents empresonaments d'obers y la clausura de molts centres socials.

¿Què ens ensenya això? Lo que ja comensen a comprendre tots els que lluiten per les reivindicacions socials: que la classe obrera socialista que un dia menyspreuava el preocuparse de la forma de govern, ha vist clarament lo que pot esperar dels governs monàrquics, per més radicals que's diguin, y per això han entrat en la Conjunció Republicana Socialista, pera ajudar als partits republicans en la consecució de son anhel de instaurar la República a Espanya, la que ab el seu programa aont hi campeigen les verdaderes llibertats, es la més ferma garantia de que ab ella la classe obrera, tant necessitada de reformes que l'enlairin en el sentit econòmic y moral, tindrà la seguretat de veure posades a la pràctica les seves aspiracions.

Per lo contrari, deixar de banda per la massa obrera, considerant que no'ls interessa la qüestió de forma de govern a Espanya, es suicidarse, en el sentit social de la paraula.

La experiencia ens ho acaba d'ensenyar una vegada més.

T. P. T.

IN MEMORIAM

Recordemlos, si, els hèroes de la gloriosa jornada que avui conmemorem: ells foren qui ab llur esforç y vessant la seva sang preuada, feren cara al centralisme que ahir com avui, absorbeix les energies individuals y collectives de tots els pobles d'Espanya; ells foren qui ab les armes a la mà, exigiren la efectivitat de la promesa feta quan va enderrocarse a la dinastia borbònica, de implantar el règim republicà, com a garantia de moralitat en les costums públiques. Però ¡all! que l'esforç de aquells valents que exposaren llurs vides en les barricades defensant tan saludable ideal, y les posteriors revoltes que s'han anat succeint, y les mil y mil de vides que s'han ofert en holocauste als sagrats interessos del poble, han restat estèrils davant de les muralles dels poders constituïts que s'han burlat dels clams de Justícia que ha llenat el poble, reclamant l'exercici del seu dret sense la més petita traba.

¿Y què ha succeït? Que tant si han governat els liberals, com si han governat els conservadors, sols s'han preocupat de garantir els interessos d'aquella capa social que ha representat sempre l'egoisme, la tirania, el caciquisme, l'iniquitat y l'injusticia; mals, tots ells, portadors del des-espero, del odi, dels desbordaments de les passions humanes desencadenades per les vexacions que han sofert els explotats, els que produeixen, els que treballen sense veure altra horitzó que la espantable indigència. Y per això aquest exèrcit de famèlics impacients, per veure conquerits els seus drets y assegurades les necessaries subsistencies per ells y llurs fills, se llensen novament a la lluita, no una lluita metòdica, ordenada y fins estratègica, sinó una lluita cruenta, sangniant, sense tréguia, indicadora de la rabia que nia, de molts sigles ensà, en els cors dels infelissos paries, cansats ja de arrossegar l'infamant jou del esclavatje.

Y heus aquí com aquest problema de desigualtat social ha esdevingut preocupació constant, fins an aquells esperits apàtics y comodons que veuen menassats el seu sossego y la afable tranquil·litat de que abans go-saven.

Ara bé: tots aquets redressaments, tota aquesta lluita que sostenen els proletaris en defensa del seu millor estat social, no es més que'l fruit de la sement que llensaren els valents campions, quals noms avui honorem, en terra feconda y quina hem anat abonant els que 'ns sentim continuadors d'aquells en l'aspiració fervent a la realitat del mateix Ideal.

¡¡Gloria als martres de la Llibertat!! ¡¡Pas a les reivindicacions obreristes!!

J. C. M.

INSTANTANEA

També vull dirhi alguna cosa respecte la data del 6 d'Octubre de 1869. ¿Quin es el correligionari d'aquell temps que deixa d'anar a rendir tribut d'admiració en tal diada y al lloc aont descansen les despulles d'aquells valents y abnegats màrtres que sucumbiren ab convicció de que defensaven la causa santa, justa, desitjada y per tots sentida? Y quins son aquells correligionaris d'ara que seguint les doctrines y ensenyances dels primers, també ab tot l'entusiasme y respecte de que's feren dignes, deixen d'anarhi? Cap, mentres senti bategar intensament dintre son ésser, l'ideal noble y de justícia comprès en la trilogia de República, Autonomia y Federació.

FRANCESC ROURA

La Bisbal 2 Octubre de 1911

COMUNICAT

El Jefe de la Prisión Preventiva de La Bisbal

Sr. Director de EL 6 D'OCTUBRE

Muy distinguido señor: Ruego a V. se digne dar cabida en su ilustrado semanario, a las siguientes líneas, en contestación al sueltico que el último número ha publicado con el título de «Rigorismo.»

— Empieza dicho escrito manifestando sabían que en esta Prisión se ejerce un rigorismo extremado tanto por parte del Jefe como también de sus subordinados.

Pues bien, señor Director; si por rigorismo se entiende el cumplimiento del deber, nada tengo que objetar, toda vez que, al tomar posesión de mi cargo, lo hice con esas condiciones.

En cuanto a la vigilancia, he de significarle, señor Director, que en estas casas por mucha que se ejerza es poca y además que para eso estamos, para evitar que los reclusos confiados a nuestra custodia se evadan burlando de este modo la acción de la justicia.

Referente a que se ha prohibido al vendedor ó vendedora de periódicos traiga ninguno a los presos, esto señor Director no es exacto, pues diariamente se les entregan los que ellos piden por conducto de los vigilantes.

Si es rigorismo señor Director, no permitir al referido vendedor ó vendedora de periódicos entrar en la Prisión a gritarlos como tenía por costumbre cuando la dirigían otros Jefes, esta es una de las muchas cosas que no me importan que mis antecesores lo permitieran ó no como si hubieran consentido que los mismos presos salieran de la Prisión a comprarlos.

Y por último, señor Director: Si es rigorismo no permitir la salida de la Prisión a los presos, á no ser en cumplimiento de orden de la Autoridad competente con arreglo á las leyes, esta es también una costumbre que tengo, entendiendo que al obrar así no hago mas que cumplir con mi deber, teniéndome muy sin duido que mis antecesores lo prohibieran ó no.

Con gracias anticipadas señor Director, le saluda y queda de V. afectísimo y s. s. q. b. s. m.

Octubre 1911

BONIFACIO PÉREZ SANGUAS.

N. de la R.

El cumpliment del dever a que's referéix el comunicat transcrit ofereix varis graus de rigorisme, y lo mateix se pot faltar al esmentat dever per accés com per defecte. Pot adoptar-se un criteri d'humanitat, sense caure en feblesa, al interpretar els Reglaments, y e això lo que nosaltres desitjem que sigui'l tracte dels empleats de la presó ab els reclusos. Y qu'aquest tracte deu haver variat ho fa sospitar el fet de que d'algún temps ensá al passar sota les reixes no's senten les canturies ab que abans els presos se distreien de llur captiveri. No obstant ens ha complagut escoltar de llabis del senyor Perez que son falsos certs rumors referents a que en la presó 's feia us de cástics brutals y molt celebrem qu'aixís sigui.

Cloven aquesta nota advertint al Sr. Director de la presó y als seus subordinats que no creguin mai que desde aquestes columnes se tracti de volguer molestarlos ab la defensa que en elles se fassi del indefens oprimít. També ab això cumplim nosaltres el nostre dever.

INFORMACIO

Les escoles del « Ateneu Pi y Margall »

L Junta d'aquesta Associació ha acordat reemprendre la tasca instructiva y educativa, obrint les seves escoles el dia 15 del mes corrent, com se ve fent cada any.

Les classes funcionarán en els dies y hores següents: **Cant y declamació.** Tots els dies feiners de dos quarts de 6 a les 7 del vespre.

Dibuix lineal aplicat a les arts de construcció. Dilluns, dimecres y divendres de 8 a 9 de la nit.

Lectura y escriptura. Tots els dies feiners de 7 a 8 del vespre.

Aritmetica. Dimars, dijous y dissapte de 8 a 9 de la nit.

Teneduria de llibres. Dilluns, dimecres y divendres de 8 a 9 de la nit.

Llengua francesa. Dilluns, dimecres, y divendres.

Primer curs: de 7 a 8 del vespre.

Segon curs: de 2 quarts de 10 a 2 quarts de 11 de la nit.

A fi d'evitar males interpretacions, les condicions que regiran serán les següents:

Aquestes escoles son fundades pera l'instrucció dels adults precisament, a excepció de la de Cant y declamació en les que s'hi admeten els infants d'abdos sexes. Hi tenen dret a concorri únicament els socis del « Ateneu Pi y Margall » y les seves families.

Els que desitjin concorrer an aquestes escoles, deurán inscriures previament en Secretaria, lo que podrán efectuar tots els dies de 2 quarts de 2 a 2 quarts de 3 de la tarda y de 2 quarts de 9 a 2 quarts de 10 de la nit. Se pagarà en el acte l'import d'una pesseta pera cada una de les classes que's vulgui concorrer, a les que, per esserhi admès, será indispensable la presentació de l'inscripció de matricula als respectius professors.

Felicitem a la Junta del « Ateneu Pi y Margall » per la conseqüencia en sostenir aquesta important manifestació de la cultura popular, al ensems que remerciem als desinteressats professors que dirigiran les classes, el seu noble esforç, en prò del desvetllament de les tendres intel·ligencies.

Tornemhi

No pensavem certament que aquell solt titulat « Més de les escoles » y que publicarem en el nombre de la setmana passada, hagués de provocar l'enfado de certs senyors quins se cregueren aludits en l'esmentat solt. Nosaltres no ferem més que recullir una opinió que pot ésser equivocada, pero que no deixa de ésser ben fonamentada, al menys en apariencia.

De lo que estem satisfets es que l'opinió general está conforme en que el portal de tanca dels edificis-escoles es un disbarat tan garrafal que de necessitat convenia la seva rectificació. Doncs bé: quan tothom se pensava que s'exigiria al empresari l'enderrocament de aquell portal, obligantlo a que'l fes de nou ajustantse a les exigencies del plano, ve ara l'empresari y ab uns quants pedassos adoba aquell disbarat pretinguent que s'accepti com a nou, una obra que ja s'ha hagut d'adobar abans d'estrenarse.

Y això no es un privilegi y una tolerancia injustificada que els regidors de la majoria de nostre Ajuntament volen concedir al aludit empresari?

De segur que si aquests senyors de la majoria tinguessin de fer obres a compte dels seus cabals propis, no tolerarien certs abusos que, pagant l'erari municipal deixen passar.

Suspensió de les obres del pou municipal

S'ens diu que, degut al temor de que sobrevingués

algún perill en la construcció del pou de prova que l'Ajuntament ha fet obrir pera l'abastament d'aigües a nostra ciutat, s'han sospès aquelles obres abans d'arribar a la profunditat que se havia acordat arribar.

Aprofitant aquesta suspensió s'ha enviat una botella d'aquella aigua al Institut bacteriològic de Barcelona al objecte de sapiguer si té totes les condicions de potabilitat, y en càs afirmatiu, se continuaran dites obres, pero baix la direcció d'un tècnic que s'ha enviat a buscar expressament.

Una vaga

A l'hora en que escrivim aquestes ratlles, encara continúa la vaga en la fàbrica de discs dels Srs. Berthon & Delibes, de Palamós, iniciada pels aprenents y secundada pels demés treballadors d'aquella fàbrica. També s'ens assegura que s'han declarat en vaga els paletes d'aquella industriosa població per fer solidaritat ab els primers.

El Governador interí de la *provincia* hi ha concentrat un centenar de guardes civils al objecte de garantir l'ordre, després d'haverhi anat acompanyat del Sr. Fiscal de l'Audiencia de Girona, per veure si podia arreglar el conflicte. Per disposicions superiors, dissapte va marxar també a Palamós el Sr. Juije del partit, al objecte, segons s'ens diu, de practicar alguna diligencia relacionada ab l'esmentada vaga.

No sabem per quin motiu, han sigut detinguts onze individus d'aquella població, havent ingressat ja, a la presó del Partit.

Mala llum

Fa molts dies que la llum que'ns suministra la Companyia Torroellenca d'Electricitat, no pot esser més dolenta, arribant fins al extrem que diumenge molts establiments públics tingueren la necessitat d'acudir a altres medis d'enllumenació en sustició de les bombetes elèctriques.

¿No es possible, Sr. Alcalde, posar els peus a rotllo an aquesta flamant Companyia, reprimint aquests abusos?

¿O be estem condemnats els bisbalencs a pagar el lluit sense que en poguem gaudir?

¿Sr. Alcalde, es pera reprimir abusos que's necessita el geni?

Nova Joventut F. N. R.

La Junta de la Joventut del partit d'U. F. N. R. de Torroella de Montgrí, ha quedat constituída en la forma següent:

President, Miquel Payet; Vis-president, Emili Bou; Tresorer, Miquel Mestres; Vocals, Agustí Pagès, Melcior Roura, Josep Massaguer; Secretari, Josep Sabriá.

L'inauguració de dita Joventut, tindrà lloc el dia del gran Aplec, en quina hi assistirà el president de la de Barcelona, D. Oriol Martorell.

Dit aplec tindrà lloc aixís que's restableixin les garanties constitucionals, y han promès oficialment assistirhi els senyors Millán, Corominas (E.), Layret, Martínez Gras y altres. Es molt probable que hi assistirà també el digníssim Diputat per aquest Districte, D. Salvador Albert, y com ja hem dit altres vegades, hi concorriran els diputats a Corts Srs. Alvarez, Salvatella, Corominas (P.) y Rodés.

Per l'entusiasme que s'observa, es segur que será un èxit com pocs se n'hagin vist.

Cambi de temperatura

D'una manera brusca s'ha operat un cambi de temperatura tan radical en nostra ciutat, molt a propòsit pera contraure qualsevol malaltia.

Diumenge se girà un tramontanal fret y fort com si fossim al cor de l'hivern y que ha durat més de dos dies fent caurer quasi totes les olives quan encara no estaven madures, causant un greu perjudici als agricultors que s'els hi preparava una bona anyada d'oli.

Per lo que respecta a la nostra ciutat, va ocasionar alguns desperfectes, un dels quals fou la ruptura en tronc de un poste que pera l'enllumenació pública, hi ha en el passeig de Marimón Asprer.

De Teatre

Després d'haverse repartit uns prospectes anunciant el debut d'una companyia de sarsuela en el « Teatre Principal » ab la aplaudida obra « Molinos de Viento », sabem que s'ha aplassat dit debut hasta la pròxima setmana.

Avís

Ens comunica el sabater nou Sr. Romaguera, que el número que sortí premiat en el sorteig d'un parell de sabates, es el 137 y que el bitllet premiat caduca al cap d'un mes.

De Sant Sadurní

Havem de fer recordança a n'els vells d'aquest poble, de les glorioses gestes qu'els ciutadans d'esperit liberal portaven a cap en aquelles èpoques revolucionaries y principalment a l'any 1869, y procurarem remarcarho bé per lo que atany an els nostres conciutadans. Alguns d'ells al estat present sembla que la data del 6 de Octubre s' hagi ja de descurat; l'han oblidadacompletament, y es perque no n'han sigut mai de liberals

y en tot cas, n'han fet sens adonarsen, ne serien inconcientment.

Cal que l'actual joventut, republicana de cor, al ena s'empres concient de tots llurs actes, prengui nota de les gestes qu'els sadurninencs assadollats d'entusiasme y al crit de ¡Visca la República Democràtica Federal! a les vigilies de la diada del 6 d'Octubre de 1869 y ab les armes a la mà, precedits de la bandera tricolor se disposaven a defensar la República donant generosament llurs vides en holocaust a la santa causa.

Permeteu-nos joh joventut ardida y plena d'entusiasme que us recordem aquells temps en que Sant Sadurní entre els seus veíns tot era germanor. En aquells temps teniem més llibertat, respiravem altra classe d'ambient, no hi havien cacies y l'administració municipal se feia a satisfacció de tot el poble, al revers d'ara que com ja veieu n'esteu palpant les conseqüencies; tot empestat de cacies y caciquets que us roben per la forsa bruta la pau de la llar, l'honra de vostres families y fins s'han atrevit a privarvos de fer certes manifestacions en defensa d'algún ideal noble; en una paraula, han intentat posar fi en vostra pensa per tot allò que no fos de la seua conveniencia.

A l'any 1869 hi havia en aquest poble un partit Federal molt nombrós formant part del seu comitè persones de les de més prestigi y de la classe de propietaris. El dia 5 d'Octubre va saberse la nova que una torta columna de tropes comanades per un general inepte y que després en resultà un covart, anava a atacar La Bisbal. Allavors aquells ciutadans plens de coratge y abnegació y donant visques a la República, plantaren l'arbre de la Llibertat en mitj de la Plassa de la Constitució y entre els entusiasmes més delirants 's disposaren a marxar a engroixir l'exèrcit Federal que baix el mando del malhaurat capdill en Caimó s'havien reunit a La Bisbal pera contrarrestar l'exèrcit qu'el poder central havia enviat pera ofegar el sentiment republicà que glafiava en tots els cors empordanesos.

Allavors, en aquells temps que com queda dit mes amunt en el poble tot era germanor y hi havia una administració municipal duta ab la mes escrupulosa honradesa, teniem metje, teniem un camí nomenat dels Metllers que voltava tot el poble y era del comú, teniem una plassa pública en el barri de Banyeres en quina s'hi tocaven sardanes per la festa major, teniem un pou en el camí que va a Banyeres que també era del comú.

Ara no tenim res d'això. Ara tenim mols cacies, una administració municipal que deixa molt que desitjar y davant d'aquesta administració a totes les nulitats de Sant Sadurní.

Els homes que l'any 1869 ab tant d'entusiasme defensaven la República y l'Autonomia, la majoria d'ells son morts. (E. P. D.)

Aquestes sabies experiencies no cal qu'els republicans sansadurninencs descuidem un sol moment de tenirles sempre ben presents pera trauren les degudes coseqüencies. Ara hem d'anar a fer feina y si volem qu'aquesta siga profitosa y saludable, propaguem arreu del poble els ideals llegats pels nostres avantpassats, ab el cap ben alt sense temor a les *patums* qu'ens vulgan barrar el pas envers el camí del nostre redemptor ideal, foragitant al ensems quiscun traidó que puga haverhi entre nosaltres qu'aixís no resultarà que dels nostres acorts, moltes vegades secrets, s'en enteri el diable — com aixís succeia a l'actual secretari del Ajuntament, qu'allavors ho era del Comitè Federal, anant a donar compte dels acorts qu'es prenién, an el mestre, qu'aleshores actuava de cacic. —

Defensem ab braó els ideals de l'U. F. N. R., fem adeptes propagant honradament, y no tardarem a escombrar pera sempre aquestos cacies deshonra dels pobles rurals, al crit de ¡Via fóra lladres!

L. R. L.

XAMPANY :: GRAN ::
DIPOSIT

SUPERIOR :: PREUS ::
REDUITS

VIUDA DE VILÁ

Passeig de Marimón Asprer, 7. LA BISBAL

—A TODOS los que padecen de *granos rojos*, de *lancé*, de *forúnculos*, de *abcesos*, de *llagas supurante* en una palabra, de lo en que exista *supuración*, aconsejamos vivamente el uso de la LEVADURA de COIRRE (Levadura seca de Cerveza), con la cual obtendrán una curación radical.

Esta especialidad, tan apreciada de los médicos, se encuentra en todas las farmacias del mundo entero.

Exijase la verdadera marca de fábrica:

COIRRE (de París)

M. Palé, impresor.—Palafrugell.—Teléfono 334

Superior y Selectas

Noves classes de XACO-
LATES que fabrica la casa

AMATLLER

SE VENEN EN LES PRINCIPALS TENDES DE QUEVIURES

Oficines: Carrer de Manresa, n.º 10. - BARCELONA

Mobles — ACCIÓ SOCIAL — Mobles

es contribuir a fer agradable l'niu de la Vida.

Ciutadans: Visiteu 'ls grans magatzems de MOBLES
N.º 5, Carrer de Lauria n.º 5
(Entrant per la Plassa d' Urquinaona) TOTA LA CASA

UNICA EN LA SEVA CLASSE A BARCELONA
Salons, Dormitoris, Menjadors, Biblioteques, Despatxos, y tot lo que pertoca al ram d'ebanisteria.

Llits tornejats y de plafó, Taules de menjador, Bufets, Armaris ab lluna, SILLERIES tapissades, desde 12, 28, 30, 65, 120 y 140 pessetes.

Mobiliaris complets. Vendes al comptat. Preu fixe.

REPRESENTANT an aquesta ciutat: Ramon Pons Dausá, Carrer del Morro

ENRIC VILELLA

PLASSA NOVA, 6
La Bisbal

Gran taller de MAQUINARIA pera tots els rams. - Especialitat en Cinies y Molins de vent.

Constructor de la millor MAQUINA D' ESMOLAR, espressa pera l' industria tapera.

Representant en aquesta provincia de les MAQUINES AGRICOLES, les mes acreditades del mon, de la casa Amouroux freres, de Toulouse (França).

MAISON NOU

D' EN

JOAN PINSACH

Arcs, 1 — LA BISBAL Agustí Font, 1

Establiment montat am totes
les comoditats pera 'ls viatjers

Cuina inmillorable. Servei a
la carta. Habitacions am tot
el confort

Locals pera caballeries y au-
tomóviles. Mosso a l' arribada
de cada tren

Agricultors!

MORTERS LLENSA BOMBES CONTRA LA PEDREGADA (SISTEMA SOLANES)

PREMIATS EN LES EXPOSICIONS DE FIGUERES Y LA BISBAL

El sistema més senzill, el més econòmic, el qu'ha donat millors resultats, el més pràctic, y permet que 'ls dispars puguin ferlos sense perill les dones y criatures.

PREUS: Un morter llensa bombes, 50 ptes.—Caixa de 12 bombes, 32 ptes.

Castells de focs artificials
pera Festes Majors, desde 50 ptes. fins a 5.000.

Unic representant en aquest districte:

NAPOLEON MARTINELL, Carrer de les Mesures. LA BISBAL

Agricultors!

Agencia d' Aduanes DE R. FUERTES

Importació y exportació

Barcelona-Portbou-Cerbère

FONDA IBÉRICA DEL PADRE

Propietari: JOSEP ROCA

Carrers de COMPTE DE ASSALTO, 11 y LANCASTER, 2 Barcelona

Casa establerta desde l' any 1849

Timbres y llum elèctrics en les habitacions

Pensions econòmiques per mesos am pagó anticipat

Casa pairal empordanesa

Hotel - Pensión ALEMANY

Carrer del Carme, 22 - Barcelona

Casa de primer ordre y la més confortable, situada en el punt més cèntric de la ciutat; prop dels principals Teatres, despaigs de Ferro carril y Port = Habitacions estil anglés de lo més modern = Salons: Despatx, Lectura y Recepcions = Sala de banys = Llum elèctrica = Intèrpretes a tots els trens y vapors

Preus reduits

Gran pensió familiar

Especialitat en la cuina Francesa, Anglesa y Espanyola

Preus convencionals pera temporades llargues

En La Bisbal pera recomanacions dirigirse a D. Josep Bayés, comerç d'espardenyeria, carrer Dr. Robert

La Sinsacarina

D' EN

FÉLIX LLATY

AGUSTÍ FONT, 8 y 9 :: LA BISBAL (GIRONA)

FABRICA DE BEGUDES GASEOSES

elaborades ab l'únic àcid carbònic natural del manantial de Vilarroja (Girona).

Especialitat en la fabricació del sífon a base d'aigua del balneari Prats, de Caldes de Malavella, quin sífon se ven en la mateixa fàbrica al preu de 0'35 ptes.

Unic dipòsit en aquesta ciutat de les cerveses de la casa DAMM de Barcelona.

Qui vulgui vendre al Baix - Empordà té d' anunciar en **EL 6 d' Octubre.**

Anuncis y reclams a preus convencionals